SVENSKA
FJORDHÄSTFÖRENINGEN

Svenska Fjordhästföreningens

Hingstreglemente

Gäller i sin helhet fr.o.m. 2026-01-01

Antaget av Svenska Fjordhästföreningen styrelse 2025-12-09

Innehåll

1. ALLMÄNT 3
2. SYFTET MED AVELSVÄRDERING OCH HÄSTKONTROLL 3
3. AVELSVÄRDERING AV HINGSTAR 3
3.1 Krav för avelsvärdering 3
3.2 Individprövning 3
3.2.1 Identitet 3
3.2.2 Härstamning 4
3.2.3 Exteriör 4
3.2.4 Prestationer – bruksprov 4
3.2.5 Hälsotillstånd 6
3.2.6 Regler om dopning 6
3.3 Avkommeprövning 7
3.4 Metoder m.m. för fastställande av avelsvärde 7
3.5 Avelsvärderingsnämndens beslut 9
3.6 Avelsvärderingsbevis 10
4. KRAV FÖR ATT HINGST SKALL FÅ LÖSA LICENS FÖR AVEL 10
4.1 Språngrullehantering 11
5. SEMIN 11
5.1 Inseminering av fjordhäst 11
5.2 Betäckning med premierade hingstar stationerade i utlandet 11
6. AVELSVÄRDERINGSNÄMND 12
6.1 Sammansättning 12
6.2 Arbetsuppgifter 12
7. AVELSVÄRDERINGSTILLFÄLLEN 12
7.1 Ordinarie avelsvärdering 12
7.2 Intermistisk besiktning 12
7.2.1 Interimistisk besiktning inom landet 12
7.2.2 Interimistisk besiktning inom landet för i utlandet godkänd hingst 13
7.2.3 Interimistisk besiktning utom landet 13
8. SÄRSKILT OM FRUKTSAMHETSKONTROLL 13
9. REDOVISNING AV RESULTAT 14
10. DISPENS FRÅN GÄLLANDE REGLER 14
11. ÖVERKLAGAN AV AVELSVÄRDERINGSBESLUT 14
12. ANSVAR FÖR LÄMNADE UPPGIFTER 14
13. UNDERRÄTTELSE OM BESLUT 14
14. JÄV 14
15. HINGSTÄGARENS SKYLDIGHETER OCH RÄTTIGHETER 14
16. DEFEKTLISTA 15

1. ALLMÄNT

Svenska fjordhästföreningen, SFF utfärdar reglemente rörande avelsvärdering av fjordhingstar i Sverige.

Hingst kan tidigast visas för avelsgodkännande vid SFF:s centrala avelsvärdering för fjordhingstar på hösten det år hingsten fyller 2 år. Hingstar fyra år och äldre ska genomföra godkänt bruksprov för att tilldelas kvalitetsklass om det inte redan är genomfört. Visning får endast ske en gång per år.

2. SYFTET MED AVELSVÄRDERING OCH HÄSTKONTROLL

Avelsvärdering av hingstar syftar till att främja kvalitet och utveckling i svensk fjordhästavel. Den genomförs med hjälp av individprövning, fruktsamhetskontroll och avkommeprövning. Avelsvärdering ger möjlighet till urval av hingstar i relation till uppsatta produktions- och avelsmål. Resultatet från avelsvärderingen skapar dessutom underlag för planering, rådgivning och forskning inom hästsektorn.

3. AVELSVÄRDERING AV HINGSTAR

Hingstar skall, oavsett vilken avelsvärderingsklass som prövas, utföra följande under avelsvärderingen:

1) Veterinärbesiktning

2) Lösgalopp

3) Visning för hand, på ring.

4) Visning på hårt underlag

Med undantag för hingstar godkända enligt rasvisa krav, med avelsvärderingsbokstav B eller högre samt ansökningar postumt. Tidigare godkända hingstar som visas på plats för höjning eller sundhetskontroll utför endast punkt 1) och 3). OBS! Äldre hingstar som av någon anledning inte har ett aktuellt godkännande skall utföra samtliga punkter ovan.

3.1 Krav för avelsvärdering

En fjordhingst 2 år och äldre, som är avsedd för avel med fjordhäst kan avelsvärderas enligt dessa regler under förutsättning att hingstens identitet är fastställd på sätt som framgår *av Statens Jordbruksverks föreskrift (SJVFS 2021:8) om nötkreatur, grisar, hästar, får och getter som används till avel* samt med känd härstamning registrerad i Grundstambok I hos SFF, utlandsfödd hingst ska vara registrerad i Grundstambok I eller berättigad att införs i Grundstambok I. ~~eller som godkänns av moderlandet Norge~~. Hingsten ska vara anmäld till avelsvärdering enligt arrangörens anvisningar.

3.2 Individprövning

3.2.1 Identitet

Vid identitetsbedömning ska hingstens identitet kontrolleras mot pass. Fjordhingsten ska vara chipmärkt. Om tveksamhet föreligger om en hingsts identitet ska nämnden föranstalta om DNA-undersökning även om sådan tidigare utförts.

Färger: Tillåtna färger är brunblack, rödblack, musblack, vitblack (ulsblack) och isabellblack.

Tecken: Vita tecken är ej tillåtna.

3.2.2 Härstamning

Fjordhingst ska vara införd i Grundstambok I, dvs ha minst fem (5) godkända generationer. Hingstens far och mor ska vara införda i Riksstamboken. Utlandsfödd ~~Importerad~~ fjordhingst ska uppfylla motsvarande härstamningskrav i sitt hemland och ska vara registrerad i svensk Grundstambok I.

Härstamningsbedömning ska utföras på basis av all tillgänglig officiell information om föräldrars och närbesläktade hästars egna meriter och deras avkommeprövningsresultat.

3.2.3 Exteriör

Vid varje individprövningstillfälle bedöms hingsten exteriört. Manen ska vara klippt enligt rasens kännetecken; ståndman. För hingst som är under prövning görs förnyad bedömning vid varje tillfälle, och hingst som inte utvecklats så att han fortfarande uppfyller kraven kan tas ur avel. Hingsten ska vid individprövning mätas avseende mankhöjd, bröstomfång och skenbensomfång. Mätning ska ske av samtliga hingstar som visas för individbedömning. Hingst ska visas lös för att visa trav och galopp. Traven ingår här som ett komplement till exteriörbedömningen. Hingsten ska även visas på hårt underlag i skritt och trav.

Hingstens konstitution och rörelser ska bedömas och beskrivas i förhållande till ålder, avelsmål och användningsområde enligt den för fjordhäst fastställda rasbeskrivningen. Exteriör bedöms enligt följande:

- Typ
- Huvud, hals och bål
- Extremiteter
- Skritt
- Trav

Poäng tilldelas i skalan 1-10 på varje punkt.

Galoppen värderas enligt en 10-gradig skala och beskrivs verbalt. Galoppbetyget ingår inte i summeringen av exteriör poäng.

3.2.4 Prestationer - bruksprov

För att tilldelas kvalitetsklass måste hingsten genomföra ett godkänt bruksprov. Detta kan utföras som körprov och/eller ridprov. Samtliga hingstar fyra år och äldre skall för att tilldelas avelsvärderingsbokstav B eller högre utföra ett godkänt bruksprov. Hingst får göra prov i både ridning och körning. Det ska anges vilket eller vilka prov hingsten har gjort.

Körprov kan utföras från tre års ålder.
Ridprov kan utföras från fyra års ålder.

Bruksprovet föregås av en kontroll av utrustningen**.** Denna liksom bruksprovet skall dömas av ojäviga domare. Stångbett får användas vid körprov. Baksele rekommenderas vid körprov. Vid ridprov ska tränsbett användas. Hjälptyglar är inte tillåtna.

Avkommeprövad hingst kan undantas från bruksprovskravet. Hingst som avlagt bruksprov i annat land, där kraven kan anses vara minst motsvarande detta bruksprov, kan undantas från bruksprovskravet. Veterinärbesiktningen ska vara gjord innan hingsten gör sitt bruksprov.

Körprov ska omfatta följande moment som bedöms enligt skala 0–10 på varje punkt, där 0 innebär att momentet ej är genomfört:

- Anspänning och frånspänning (en medhjälpare ska anlitas)
- Igångsättning samt samarbetsvilja
- Halter
- Ryggning
- Temperament och lydnad.

Provet ska utföras på en 300-500 meter lång bana. Fyrhjulig vagn som tillhandahålles av arrangören ska användas. Hingsten ska köras efter domarens anvisningar på rakt och böjt spår i båda varven. Den ska göra halter och förbli stillastående i 10 sekunder. Hingsten ska efter domarens anvisning rygga ca 5 steg. Försök till anspänning får ej pågå mer än 10 minuter. Om körprovet eller anspänningen misslyckas kan ett nytt försök ske senare samma dag i samråd med domaren. För godkänt prov krävs att inget moment understiger 5 poäng, utom vid ryggning där 4 poäng är godkänt resultat. Den totala poängsumman får inte understiga 25 poäng.

Ridprov ska omfatta följande moment som bedöms enligt skala 0–10 på varje punkt, där 0 innebär att momentet ej är genomfört:

- Uppsittning och avsittning (en medhjälpare får anlitas)
- Arbete i skritt, trav och galopp samt övergångar mellan gångarter
- Halter, ryggning och samarbetsvilja
- Hoppning över hinder, max 60 cm högt
- Temperament och lydnad

Provet ska utföras på en bana som är minst 20 x 40 meter. Hingsten ska vara sadlad. Ryttaren får ha sporrar och/eller spö. Hingsten ska ridas i båda varven enligt domarens anvisningar. Den ska visas i alla tre gångarterna i båda varven, på både rakt och böjt spår. I galopp krävs inte volter mindre än cirka 20 meter i diameter. Hingsten ska göra halter och bli stående i minst tio sekunder. Hingsten ska efter domarens anvisningar rygga cirka fem steg. Hingsten ska hoppa 1–2 hinder, max 60 cm höga av typ räcke och oxer. Markbom ska finnas. Ekipaget ska erbjudas möjlighet att hoppa fram hindren på lägre höjd innan de höjs till 50–60 cm. Om ridprovet misslyckas kan ett nytt försök ske senare samma dag i samråd med domaren. För godkänt prov krävs att inget moment understiger 5 poäng, utom vid ryggning där 4 poäng är godkänt resultat. Den totala poängsumman får inte understiga 25 poäng.

En hingsts sammanvägda prestationer bedöms utifrån resultat från bruksprov eller officiella tävlingar eller en kombination här av, varvid hänsyn tas till hingstens ålder. Endast resultat från officiella tävlingar och prov får ingå i bedömningen. Tävlingar anordnade och sanktionerade av Svenska Ridsportförbundet eller Jordbrukarungdomens förbund, JUF, är officiella.

Bruksprov kan ersättas med ett tävlingsresultat i valfri gren motsvarande kraven för prestationsmedalj brons.

3.2.5 Hälsotillstånd

Bedömning av hälsotillståndet ska omfatta:

- Allmän sundhet
- Hållbarhet i förhållande till ålder och användning
- Frihet från ärftliga defekter

Alla hingstar ska kontrolleras och bedömas avseende defekter som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter om avelsarbete (SJVFS 2019:31). Hälsobedömningen ska ske varje gång hingsten individbedöms. För att godkännas enligt rasvisa krav skall hingsten vara fri från ärftliga defekter.

För diagnos av vissa defekter kan t.ex. röntgenundersökning krävas. Behovet av röntgenundersökning fastställs efter bedömning av kliniska fynd vid allmän undersökning. Lista över defekter finns i slutet av detta reglemente.

Ett protokoll för genomförd kontroll och bedömning ska nedtecknas och finnas för varje hingst. Veterinären ska efter att samtliga hästar undersökts överlämna protokoll och diskutera eventuella avvikande fynd muntligen med resten AVN.

Om ledamot i avelsvärderingsnämnden kräver det, ska ytterligare undersökning avseende hälsotillstånd genomföras, innan avelsvärderingsnämnden avger sitt ställningstagande.

Vid upptäckt av veterinära avvikelser som ej finns upptagna i defektlistan men som bedöms kunna vara ärftliga ska AVN besluta om ytterligare undersökningar krävs för att en hingst ska kunna få ett eventuellt godkännande. Dessa ska meddelas hästägaren skriftligen inom 2v från premieringsdatumet, och resultat av undersökningarna ska så snart de är gjorda meddelas till AVN samt SFF:s styrelse. AVN tar därefter beslut om huruvida hingsten kan godkännas för avel.

I samband med veterinärens bedömning av hälsotillstånd gör denne även en bedömning av hingstens temperament, som betygsätts med 1-10 poäng. Poäng under 5 godkänns ej.

I de fall som avelsvärderingsnämnden så beslutar ska hingst även genomgå CEM provtagning. Beslutet ska föregås av en riskvärdering.

3.2.6 Regler om dopning

Hingstar som deltar i avelsvärdering får inte utsättas för dopning eller annan otillbörlig åtgärd som påverkar hingstens prestationsförmåga eller temperament.

Hingstägare är skyldig att meddela ev behandling eller medicinering inför avelsvärdering. Veterinärledamot i avelsvärderingsnämnd kan utan föranmälan föranstalta om provtagning för dopningsanalys.

3.3 Avkommeprövning

Då underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredsställande tillförlitlighet, är avelsvärderingsnämnden skyldig att verkställa en sådan. I normalfallet ska resultat från ett minimiantal av 15 avkommor av lägst 3 års ålder eller hingstar som vid 2 års ålder som visats på hingstpremiering, ligga till grund för beräkning av avelsvärdet för en hingst. Avkommeprövning ska genomföras på grundval av avkommornas officiella resultat från något av följande moment:

Avelsvärderingar

Officiella tävlingar

Officiella utställningar

Treårstest

Kvalitetstävlan

Uppgifter om avkommor som exporterats ska så långt som möjligt ingå i bedömningsunderlaget. Detsamma gäller uppgifter om avkommor i utlandet till importerade hingstar, vars resultat dokumenterats av en utländsk avelsorganisation. För att en utländsk bedömning ska tillgodoräknas hingsten, ska prövningstillfället vara godkänt av avelsvärderingsnämnden, dvs bedömas vara en officiell bedömning. I avkommeprövningen ska ingå en kontroll och bedömning av om avkommorna är bärare av sådana defekter som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter om avelsarbete (SJVFS 2019:31).

Tävlingar och utställningar räknas som officiella om de uppfyller kraven i gällande reglemente hos Svenska ridsportförbundet, Jordbrukarungdomens förbund eller Svenska hästavelsförbundet. Resultat från treårstest kan tillgodoräknas om testet dömts av godkänd hoppdomare för treårstest samt av exteriördomare med behörighet att döma fjordhäst.

3.4 Metoder m.m. för fastställande av avelsvärde

Ett avelsvärde fastställs normalt första gången hingsten genomgått individprövning. Då underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredställande tillförlitlighet tas det fram förslag till ny avelsvärdeklass, enligt grunderna för avelsvärderingsklasser (se nedan). Detta justeras efter hand som antalet avkommor med bedömningsbara resultat ökar, och det beslutas av avelsvärderingsnämnden. Ju större och säkrare avkommeunderlag som finns tillgängligt desto mindre hänsyn skall tas till härstamnings- och individprövning. Beräkning av avelsvärde grundar sig på andel avkommor bedömda i viss kvalitetsklass. Där vid ska hänsyn tas till antalet födda föl eller antal betäckta ston. Hingstar som avelsvärderats tilldelas avelsvärdeklass på grundval av individ- och/eller avkommeprövning. Avelsvärdeklassen kan tidsbegränsas samt höjas eller sänkas. Hingstar som godkänns vid interimistisk bedömning tilldelas ett intermistiskt avelstillstånd fram till nästa centrala avelsvärdering anordnad av SFF.

Avelsvärderingsklasser (Kvalitetsklass)

T tilldelas nygodkända 2- & 3-åriga hingstar som erhållit godkänd exteriör- och veterinärbedömning. För godkänd exteriör krävs normalt 40p och ingen delpoäng under 7, men i undantagsfall kan hingst godkännas med 38-39p p.g.a. särskilda meriter, härstamning eller färg. Även i dessa fall får ingen delpoäng understiga 7. 2,5-årig hingst tilldelas T på två år. 3,5-årig hingst tilldelas T på ett år.

B tilldelas 3,5 årig eller äldre hingst som uppfyller kraven för kvalitetsklass T samt har fullgjort godkänt bruksprov.

AB tilldelas hingst som uppfyller kraven för kvalitetsklass B och som dessutom har framstående meriter. Sådana meriter kan utgöras av exteriöra meriter (resultat från utställning eller avelsvärdering) eller tävlingsmeriter. De exteriöra meriterna bör utgöras av antingen minst 42 p vid avelsvärdering för hingstar eller minst 42p på utställning vid minst två olika bedömningsår då hingsten är tre år eller äldre, och av olika domare. Tävlingsmeriter bör minst vara motsvarande prestationsmedalj i Guld. Efter värdebokstav AB ska det inom parentes anges om den erhållits för exteriör och/eller prestation.

A kan tilldelas hingst som uppfyller kraven för kvalitetsklass B och har lämnat minst 15 bedömda avkommor, vid lägst 3 års ålder, införda i Grundstambok I. För hingstar visade vid avelsvärdering gäller poäng vid lägst 2 års ålder. För att bli tilldelad A måste hingsten uppnå minst 25 avkommepoäng. Kvalitetsklass A kan utdelas postumt till hingst så länge det finns levande avkommor efter hingsten.

ELIT kan tilldelas hingst som uppfyller kraven för kvalitetsklass B och har lämnat minst 20 bedömda avkommor, vid lägst 3 års ålder, införda i Grundstambok I. För hingstar visade vid avelsvärdering gäller poäng vid lägst 2 års ålder. För att bli tilldelad Elit måste hingsten uppnå minst 40 avkommepoäng. Av dessa skall minst 5 avkommor ha tilldelats diplom. Kvalitetsklass Elit kan utdelas postumt till hingst så länge det finns levande avkommor efter hingsten.

SUPERELIT kan tilldelas hingst som uppfyller kraven för kvalitetsklass B och har lämnat minst 25 bedömda avkommor, vid lägst 3 års ålder, införda i Grundstambok I. För hingstar visade vid avelsvärdering gäller poäng vid lägst 2 års ålder. För att bli tilldelad SuperElit måste hingsten uppnå minst 60 avkommepoäng. Av dessa skall minst en avkomma godkänts som hingst enligt rasvisa krav samt minst 10 avkommor ha tilldelats diplom. Kvalitetsklass SuperElit kan utdelas postumt till hingst så länge det finns levande avkommor efter hingsten.

Poängskala - avkommepoäng

Vid poängberäkning får varje avkomma endast räknas en gång.

1 poäng

- Avkomma som vid lägst 3 års ålder erhållit lägst 38 poäng vid avelsvärdering, utställning eller kvalitetsbedömning av ponny med domare godkänd för fjordhäst. Vid utställning utan poängbedömning krävs Guld av SFF auktoriserad domare
- Stambokfört Sto/ B- premierat sto
- Genomfört KBI (Körbarhetsintyg) vid 4 års ålder.
- Prestationsmedalj Guld
- Vid lägst 2 års ålder ha erhållit 38 poäng exteriört vid avelsvärdering av hingstar.
- Eller ha jämförbara utländska meriter.

2 poäng

- Sto eller valack som erhållit avelsdiplom.
- AB – premierat sto
- Gångarts/hopputmärkelse vid 3-års test med domare godkänd för fjordhäst.

3 poäng

- Godkänd Hingst
- A – premierat Sto

4 poäng

- ELIT-premierat sto
- A – premierad hingst

5 poäng

- SUPERELIT – premierat sto
- ELIT – premierad hingst

C tilldelas hingst som har minst 15 bedömda avkommor, införda i Grundstambok I. Frekvensen av avkommor bedömda i klass I och frekvensen diplomston ska relateras till medeltalet för rasen och med säkerhet vara lägre. Vid eventuell sänkning till C går avkommeresultat före hingstens egna prestationer.

För godkännande och höjning av avelsvärdeklass ska hingst visas SFF's centrala avelsvärdering för hingstar. Tidigare godkänd hingst som ska avlägga bruksprov

kan visas vid central avelsvärdering för fjordhingstar eller regional avelsvärdering för hingstar. Samtliga avelsvärdesklasser utom T tilldelas fram till dess att annan avelsvärdesklass uppnås. Däremot måste hingstar i avel visas för sundhetskontroll enligt nedan för att förlänga sitt betäckningstillstånd.

Sundhetskontroll:

Hingsten ska visas på sommarpremiering eller på SFF:s centrala avelsvärdering för att förlänga sitt tillstånd med ytterligare fyra år. Om premieringsförrättare vid sommarpremiering finner det nödvändigt ska hingsten visas på SFF:s centrala avelsvärdering för förlängt tillstånd. Tidigare godkänd hingst som inte visats för sundhetkontroll enligt reglementet måste åter genomgå en fullständig avelsvärdering på SFF:s centrala avelsvärdering.

3.5 Avelsvärderingsnämndens beslut

Avelsvärderingsnämnden kan lämna ett muntligt beslut om resultat av individprövningen eller avkommebedömningen när sista prövningsmomentet är slutfört. Ett skriftligt beslut med resultat från individprövningen och/ eller avkommeprövningen samt avelsvärderingsbeviset i original ska tillsändas berörd hingstägare omgående efter nämndens beslut. Beslutet ska innehålla en motivering, datum för beslutet samt besked om hur överklagande till SFF:s besvärsnämnd kan ske. Ovan gäller även när nytt beslut om avelsvärdering har fattats.

3.6 Avelsvärderingsbevis

Avelsvärderingsbevis utfärdas av avelsvärderingsnämnden och tilldelas hingsten när denne genomgått fullständig individprövning eller avkommeprövning. För hingstar som ej genomfört alla moment i avelsvärderingen utfärdas ett protokoll vid påbörjad avelsvärdering. Avelsvärderingsbeviset ska grunda sig på senaste meddelande beslut om avelsvärdering och ska innehålla följande uppgifter om hingsten:

- identitetsnummer
- namn
- ras
- härstamning
- signalement
- uppfödare
- nuvarande ägare
- resultat av exteriörbedömningen
- mått
- prestationer
- hälsotillstånd
- nedärvning av defekter i förekommande fall

- resultat från avkommeprövning i förekommande fall
- sammanfattande avelsvärdeklass

Beviset ska också innehålla uppgifter om utfärdare, plats och datum för beslut.

Kopior av avelsvärderingsbeviset ska arkiveras hos SFF.

4. KRAV FÖR ATT HINGST SKA FÅ LÖSA LICENS FÖR AVEL

För att hingst skall få lösa licens och användas i avel krävs:

- att hingsten är godkänd enligt rasvisa krav
- att hingsten är DNA-testad mot far och mor
- att hingst har genomgått CEM-test med negativt resultat i de fall som avelsvärderingsnämnden funnit det befogat efter en riskvärdering och fattat beslut om provtagning. CEM-test ska ske i Sverige. Testet skall utföras med PCR-analys.
- att tidigare års betäckningar och fölredovisningar (språngrulla) redovisats - att hingst ej nedärver defekt
- att hingst visats för sundhetskontroll det år som anvisats
- ~~Importerad hingst eller hingst som betäckt i utlandet ska CEM-testas med negativt resultat. CEM-test ska ske i Sverige. Testet skall utföras med PCR-analys.~~

För hingst i seminverksamhet gäller dessutom att dessa omfattas av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:1) om seminverksamhet med hästdjur.

Hingstägaren ska innan första stoet för säsongen betäcks årligen erlägga licensavgift till SFF. Därefter skickas ett tillståndsbevis till hingsthållare.

Hingstägare ska lösa betäckningsrapporter hos Svenska Hästavelsförbundet.

4.1 Språngrullehantering

Hingstens samtliga betäckningar ska redovisas enligt SFF:s anvisningar. Fullständigt ifyllda betäckningsrapporter och språngrullor måste redovisas senast den 30 september årligen till SFF. Detta kan även ske digitalt via webbsprångrulla.

5. SEMIN

5.1 Inseminering av fjordhästar

Det är tillåtet att använda semin på svenska ston. För seminering med hingst godkänd och stationerad i Sverige gäller samma regler som vid naturlig betäckning samt att allmänna regler om semin uppfylls, se SJVFS 2015:1.

För seminering med i utlandet stationerad hingst gäller regler enligt 5.2. De krav som finns för införsel/import av sperma måste följas vilket bland annat innebär att hingsten måste stå på en station som är godkänd för export av sperma.

5.2 Betäckning med premierade hingstar stationerade i utlandet.

Ston kan betäckas i utlandet eller insemineras med importerad semin. För att avkomman ska kunna registreras i Grundstambok I gäller följande.

-Hingsten ska uppfylla kraven om härstamning och härstamningsverifiering som gäller för svenskfödda hästar, och vara avelsgodkänd i landet där betäckningen/tappningen av hingsten sker. Detta gäller ej om hingsten tidigare är visad på SFF:s Centrala Hingstpremiering och ej har erhållit godkänd premieringsgrad. En sådan hingst ska om man önskar använda den först godkännas av Svenska AVN. (s.k. pappersbesiktning godkännes).

-Digital betäckningsrapport eller betäckningsblock ska lösas och språngrulla redovisas som om hingsten varit stationerad i Sverige.

-Fölrapportering ska ske enligt gällande regler.

Vid egenimport och lagring av fryst sperma ska importören lösa licens för respektive säsong för den hingst vars sperma importerats. Detta krävs ej vid import direkt till seminstation för enskilt sto. Observera att hingsten vid eventuell lagring måste vara godkänd för avel i sitt hemland samtliga år som sperman används.

6. AVELSVÄRDERINGSNÄMND

6.1 Sammansättning

Avelsvärdering av hingstar utförs av en nämnd som utses av SFF:s styrelse årsvis.

Avelsvärderingsnämnden består av minst tre ledamöter, varav en är veterinär. Därutöver utses en suppleant. Dessutom bör en rasledamot **eller** en rasrepresentant ingå. Nämnden är beslutsför med minst tre av ledamöterna, varav en veterinär, närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Protokoll ska föras vid nämndens sammanträde. Nämndens ledamöter ska ha god kunskap om fjordhästrasen.

6.2 Arbetsuppgifter

Avelsvärderingsnämnden beräknar avelsvärde och beslutar om kvalitetsklass. I förekommande fall kan hänsyn tas till speciella faktorer för bevarande av egenskaper såsom färg eller härstamning, detta ska göras efter påpekande av SFF. Beslut rörande enskilda hingstars bedömningsresultat uppförs på avelsvärderingsbevis eller exteriörbedömningsprotokoll. Nämnden kan ansöka hos SFF om dispens från gällande bestämmelser då nämnden finner detta särskilt motiverat. Det åligger avelsvärderingsnämnden att gå igenom de anmälda hingstarna med avseende på fertilitet, avkommeresultat och andra omständigheter som rör hingstarnas avelsvärderingsstatus. Avelsvärderingsnämnden kan i fråga om defekt remittera frågan till SFF:s veterinärmedicinska råd eller genetiska råd och vid behov besluta om undersökning av avkommor för ställningstagande.

Avelsvärderingsnämnd kan härutöver vara remissinstans i olika ärenden. Det åligger nämnden att noga följa utvecklingen av fjordhästrasen, dess användning och resultat. Nämnden bör regelbundet sammanträda med SFF för genomgång av aktuella frågor.

7. AVELSVÄRDERINGSTILLFÄLLEN

7.1 Ordinarie avelsvärdering

SFF ordnar årligen avelsvärdering av alla därtill berättigade hingstar. Till ordinarie avelsvärdering kan i tillämpliga fall även hänföras bruksprov och utställning. Till avelsvärdering kan även tidigare avelsvärderade hingstar kallas för prövning.

7.2 Intermistisk besiktning

7.2.1 Interimistisk besiktning inom landet

Efter ansökan från hingstägare eller importör och på dennes bekostnad kan SFF i samråd med ordförande i avelsvärderingsnämnden föranstalta om interimistisk avelsvärdering av hingst med för stamboken godkänd härstamning och som i övrigt uppfyller alla erforderliga krav som berättigar till visning på avelsvärdering **i de fall då hingsten inte funnits i landet och kunnat visas på ordinarie avelsvärdering inför aktuell betäckningssäsong.**

Interimistisk avelsvärdering verkställs på överenskommen tid och plats och på delegation av avelsvärderingsnämnden. Före besiktningen ska avelsvärderingsnämndens ordförande tillsammans med SFF gå igenom hingstens formella meriter samt inhämta information från aktuell moderorganisation. Övriga i nämnden delges beslut om interimistisk besiktning. Nämnden ska efter genomförd interimistisk besiktning tillställas kopia av avelsvärderingsbevis och beslut. I samband med detta utses en besiktningsnämnd med uppgift att besiktiga hingsten. Denna nämnd ska bestå av tre personer varav en veterinär. Företrädesvis utses ledamöterna inom ordinarie avelsvärderingsnämnd. Vid nästkommande ordinarie avelsvärdering beräknas hingstens avelsvärde. Interimistiskt tillstånd är giltigt till nästkommande ordinarie avelsvärdering.

7.2.2 Interimistisk besiktning inom landet för i utlandet godkänd hingst

Efter ansökan från hingstägare eller importör och på dennes bekostnad kan SFF i samråd med ordförande i avelsvärderingsnämnden föranstalta om interimistisk avelsvärdering av hingst med för stamboken godkänd härstamning och som i övrigt uppfyller alla erforderliga krav som berättigar till visning på avelsvärdering i de fall då hingsten inte funnits i landet och kunnat visas på ordinarie avelsvärdering inför aktuell betäckningssäsong.

För hingst som är godkänt i annat land kan sådan besiktning ske i samband med avelsvärdering av hingstar av andra raser, efter ansökan från SFF och beslut från aktuell arrangör. Ordföranden i den beslutande nämnden ska ha kompetens för fjordhäst. Om det inte finns möjlighet att visa på sådan avelsvärdering kan intermistisk besiktning ske på annan plats, där hingsten visas för avelsvärderingsnämndens ordförande samt veterinär, efter beslut av SFF. Den som företräder hingsten är ansvarig för de kostnader som visningen föranleder.

Interimistiskt tillstånd är giltigt till nästkommande ordinarie avelsvärdering.

7.2.3 Interimistisk besiktning utom landet

I samband med import av hingst kan SFF i enlighet med förfarandet beträffande interimistisk besiktning inom landet och efter ansökan från blivande importör, på dennes bekostnad låta besiktiga och avelsvärdera hingst i utlandet och därigenom lämna bindande förhandsbesked inför ordinarie avelsvärdering i de avseenden besiktningen omfattat.

8. SÄRSKILT OM FRUKTSAMHETSKONTROLL

Enligt punkt 4.1 om språngrullehantering i detta reglemente ska hingstägaren senast den 30 september varje år och för varje hingst redovisa vilka ston som betäckts under året samt resultat av betäckningarna året innan. Sammanställda resultat ska granskas av SFF samt ordförande och veterinärledamot i avelsvärderingsnämnden. I enlighet med defektlistan föranleder lägre fölprocent än 40 särskild kontroll av språngrulla och beslut om spermaundersökning, CEM test och/ eller eventuell annan undersökning. Även hingstar med årligen upprepad fölningsprocent under 50 procent kan föranleda beslut om särskild undersökning eller utredning. Erhållna undersökningsresultat redovisas för avelsvärderingsnämnden i sin helhet, vilken har att fatta beslut om ytterligare åtgärder i form av vidare undersökningar, begränsningar i användandet i avel eller tagande ur avel.

9. REDOVISNING AV RESULTAT

SFF ska för officiell publicering av hingstars kvalitetsklasser årligen tillkännage samtliga för avel godkända fjordhingstar med resultat både vad avser enskilda hingstars avkommeresultat och övergripande rasstatistik.

10. DISPENS FRÅN GÄLLANDE REGLER

Avelsvärderingsnämnden eller hingstägaren kan ansöka om dispens från gällande krav om särskilda skäl föreligger. Över sådan dispensansökan ska alltid avelsvärderingsnämndens samt SFF beredas tillfälle att yttra sig. Beslut om dispens fattas därefter av SFF:s styrelse.

11. ÖVERKLAGAN AV AVELSVÄRDERINGSBESLUT

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det gått honom emot och beslutet kan överklagas. Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som han begär och de omständigheter han åberopar till stöd för sin begäran om ändring. Skrivelsen ska vara SFF tillhanda inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. Inom SFF remitteras överklagan för yttrande till avelsvärderingsnämnden som bedömt hingsten, samt vid behov för yttrande från veterinärmedicinskt och/eller genetiskt råd. Besvärsnämndens beslut ska grunda sig på vad handlingarna innehåller och vad som i övrigt framkommit i ärendet. Besvärsnämnden är SFF:s sista beslutande organ i överklagandeärenden. Eventuellt beslut om ombedömning verkställs efter anvisningar från SFF. Klaganden eller annan berörd ska underrättas om innehållet i besvärsnämndens beslut och hur man överklagar detta. Besvärsnämndens handlingar ska omfatta själva överklagan samt till SFF inkomna remissyttranden.

12. ANSVAR FÖR LÄMNADE UPPGIFTER

SFF ansvarar inte för att uppgifter i skriftliga handlingar, som lämnats in till SFF, är riktiga, fullständiga och stämmer överens med verkligheten. Inte heller för sådana uppgifter i den mån de tagits in i register.

13. UNDERRÄTTELSE OM BESLUT

En sökande, klagande eller annan part ska underrättas om innehållet i det beslut varigenom besvärsnämnden avgör ärendet. Parten behöver dock inte underrättas om det är uppenbart obehövligt. Om beslutet går parten emot och kan överklagas, ska han underrättas om hur han kan överklaga det.

14. JÄV

Förvaltningslagen (SFS 2017:900) § 11 och 12 tillämpas vid avelsvärdering av hingstar.

Se Storeglementet punkt 9.

15. HINGSTÄGARENS SKYLDIGHETER OCH RÄTTIGHETER

Hingstägare har rätt att på de grunder som anges i momentet ”Överklagan av avelsvärdering” överklaga beslut eller enligt moment ”Dispens från gällande regler” söka dispens. Hingstägare kan däremot inte ställa ekonomiska anspråk på SFF föranledda av resultat i avelsvärderingen eller eventuella felaktigheter i densamma.

Det är hingstägarens skyldighet att i samband med anmälan av hingst för avelsvärdering inklusive utlandsbesiktningar lämna så fullständiga och riktiga uppgifter som möjligt. Ej utelämna någon information som kan påverka bedömningen av aktuell hingst såsom dolda fel, pågående medicinering, utförd operation eller behandling.

Hingstägare har rapporteringsskyldighet, enligt SJV:s föreskrift om djurskyddskrav vid avelsarbete, om hingst har defekt eller nedärver defekt under tid då hingst verkar i avel. I samband med hästägarförsäkran ska hingstägare intyga att otillbörlig medicinering eller behandling inte skett.

Det är varje hingstägares skyldighet att till stambokskontor och registratur för SFF rapportera ev. förändringar i ägarskap eller ort för utstationering av hingst under betäckningssäsong. En hingstägare ska så snart stoägaren fullgjort sina skyldigheter enligt det emellan parterna ingångna avtal om betäckning av stoet och rapportering av resultatet, till stoägaren överlämna betäckningsrapport i undertecknat skick. Innehavare av hingst som inte följer bestämmelser i detta reglemente eller ej erlägger de avgifter som SFF:s styrelse beslutat om kan vägras en rättighet, som följer av detta reglemente, eller drabbas av återkallelse av sådan rättighet för viss tid eller tills vidare (uteslutning).

Beslut om uteslutning fattas av SFF:s styrelse efter det att berörd hingstägare underrättats av SFF om förhållandet och givits möjlighet att förklara aktuella omständigheter och fullgöra sina skyldigheter. Resultat för avkommor till de hingstar som inte uppfyller reglerna i punkt 3 i detta reglemente är inte avelsvärderingsgrundande.

Alla hingstar ska visas i träns av person över 16 år. Den som visar hingst ska bära hjälm.

16. DEFEKTLISTA

Fynd vid veterinärbesiktning av hingstar vid avelsvärdering och hur dessa bör påverka avelsvärderingsresultatet.

Beteckningar:

kass för avel – kasserad för allmän avel enligt gällande djurskyddsregler dvs upptagen som defekt i SJVFS 2019:31
kass – medför kassation som ett krav från SFF såvida inte annat anges
1– fel av betydelse men som kan vägas upp av andra förtjänster, rapporteras
2– saknar veterinärmedicinsk betydelse
rapp – skall meddelas i kritiken och antecknas på avelsvärderingsbeviset. (Fel som medför kassation samt fel av betydelse skall alltid rapporteras.)

Fynd	**Beteckning**
Glosöga	2 rapp
Bettfel överunderbett (Dock accepteras mindre överunderbett, dvs då framtändernas tuggytor möts till en del) Flera undersökningstillfällen erfordras vid gränsfall.	kass för avel
Fång	1
Stora exteriöra avvikelser i benaxlar	kass för avel
Ledgallor (Vid behov utredning med bla röntgen av aktuell led)	1
Osteochondros	kass för avel
Strålbenshälta	kass för avel
Spatt	kass för avel
Med röntgen diagnosticerad spatt (För hingstar äldre än 12 år och med framstående tävlingsprestationer motsvarande prestationsmedalj guld men med röntgen diagnosticerad spatt. För att få användas i avel ska hingstens båda hasor röntgas och resultatet skickas till SFF.)	rapp
Ringkota (verifierad med röntgen)	kass för avel
Patellaupphakning	kass för avel
Patellaluxation	kass för avel
Cervical vertebral malformation	kass för avel
Subluxation i kronled	2
Tuppspatt	kass för avel

Påtagligt vida platta hovar	kass för avel
Påtagligt små trånga hovar	kass för avel
Hovbroskförbening grav/tidig	kass för avel
Bockhov vid nygodkännande	kass för avel
Bockhov vid förlängt tillstånd	1
Påtagligt dålig hornkvalité	kass för avel
Man- och svansskorv kronisk	kass för avel
Allergiska eksem / sommareksem	kass för avel
Mugg (måttlig/kraftig)	kass för avel
Rasp (måttlig/kraftig)	kass för avel
Överben (Vid överben på skenben/griffelben ej lednära)	2
Uppdrivna kotor utan ledförändringar	2
Klapphingst (kryptochism)	kass för avel
Testiklar med avvikande storlek (>50%)	kass för avel
Testiklar avvikande mer än 25% (Spermaprov)	rapp
Testikel med lägesfel i pungen	rapp
Båda testiklarna med lägesfel (om de ej kan lägesrättas och förblir i rätt läge)	kass för avel
Testiklar med kraftiga konsistensavvikelser	kass för avel
Testiklar med traumatiska skador/inflammationer	rapp
Pungbråck	kass för avel
Traumatiskt pungbråck (Utredning och rapportering uppföljning av operationsberättelse /ruptur av tunica vaginalis)	rapp
Navelbråck	kass för avel
Luftsnappning	1
Kvickdrag	kass för avel
Struppipning	kass för avel
Krubbitning	1
Vävning	1

Hingstägaren har rapporteringsskyldighet enligt SJV:s föreskrift om djurskyddskrav vid avelsarbete, om hingst har defekt eller nedärver defekt under tid då hingst verkar i avel.

Olika veterinärmedicinska fynd av betydelse för djurskyddet- utredning och eventuell kassation.

Anlagsbärare av genetisk defekt t.ex. cerebellär hypoplasi (slinger) kass för avel om inte ett genetiskt test finns tillgängligt och defekten nedärvs recessivt. I sådana fall kan hingst undantagsvis godkännas kopplat till krav på att även stoets genetiska status avseende defekten är känd.

Förekommer defekt av betydelse, rapporterad efter ordinarie avelsvärdering, kan hingst återkallas för ny undersökning och omvärdering.